

meget medgørlig, da han talte forleden Dag.

Om Ordføreren for Højre (Johan Knudsen) maa jeg sige, at han paa et enkelt Punkt viste sig mere forstaaende end de fleste Talere af Reformpartiet, nemlig angaaende Spørgsmaalet om offentligt Fæste. Han forstod godt denne Tankes Betimelighed og Berettigelse og havde sikkert, saa vidt jeg forstod hans Udtalelser rigtigt, ikke noget imod, at man prøvede denne Vej. Den ærede Ordfører for Højre har Ret i den Betragtning, at Ejendomsprincippet i Virkeligheden ikke betyder saa overordentlig meget, naar de vedkommende skyldte $\frac{9}{10}$ af den Ejendom, de sidde inde med. De kunne da vistnok med mere Grund betragtes som Brugere end som Ejere allerede efter den bestaaende Ordning.

Til den ærede Ordfører for det moderate Parti (Aadal) skal jeg kun gøre en kort Bemærkning. Jeg skimtede hos ham et lille moderat Ønske, der stammer fra Begyndelsen af 90'erne, om at faa Havelodder indførte ved denne Lov her i Landet. Forrige Gang, husker jeg, udtalte min daværende Sidemand, at Havelodder kunde blive Klasselodder. Jeg vil haabe, de ogsaa maa blive det denne Gang, og jeg vil i alt Fald stærkt advare mod, at man bringer dette Spørgsmaal ind ved denne Lovs Behandling, thi jeg tror, at det Minimum, der er indsat i Lovens § 4, ikke er større, end at man maa stræbe efter ikke at komme længere ned.

En anden Ordfører er det ærede Medlem fra Nakskov (L. Reventlow) — jeg ved ikke, om han er Ordfører for noget Parti, eller om han kun er Ordfører for Nakskovitterne. Vi vide neppe nok, hvilket Parti det ærede Medlem tilhører; det ærede Medlem ved det maaske ikke selv, det kan godt være. Men i alt Fald betragter jeg det ærede Medlem som Ordfører for Nakskovitterne. Det ærede Medlem kunde ikke lide det Forslag, som er fremsat fra vor Side om Stats- eller offentligt Fæste og kom i den Anledning ind paa at omtale det gamle private Fæste. Jeg haaber, at det ærede Medlem vil indrømme mig, at der mellem de to Ting, den gamle Form for privat Fæste og den, der her paatænkes, Stats- eller Kommundefæste, er en himmelvid Forskel. Det burde være tilstrækkeligt blot at minde derom for at overbevise det ærede Medlem om, at hans Frygt i saa Henseende ingen Steder har hjemme. Jeg kan henvise det ærede Medlem til det ærede Medlem fra Fredensborg

(Johan Knudsen). Det er muligt, at det ærede Medlem der kan faa den Forstaaelse, som han angaaende dette Spørgsmaal mangler. Det ærede Medlem fra Nakskov talte om fri Ejer og fri Jord. Jeg tror, at ikke nogen for Alvor vil paastaa, at Statshusmændene sidde som fri Ejere af fri Jord. Det er tværtimod Jord, der er saa stærkt betyngt af Gæld, at der overhovedet ikke kan være Tale om fri Jord. Det var vist ogsaa det ærede Medlem fra Fredensborg, der her forstod Sagen, som den er, og kaldte Ejerne Prioritetsbestyrere; det er det Navn, der med Rette kan tilkomme dem. Kun i det lange Løb er der svag Udsigt til, at de kunne blive Ejere, i alt Fald af en Del af deres Ejendom.

Det ærede Medlem fra Nakskov kunde ikke lide, at man gik over til offentligt Fæste, thi det vilde blive en Slags Fideikommiss, og disses Besiddere vilde blive Husmænd af anden Klasse. Det ærede Medlem skulde være lidt forsigtig, thi set i Forhold til ham selv og hans Standsfæller, der ere Fideikommissbesiddere, er det en lidt uforsigtig Udtalelse. Jeg er ikke sikker paa, at de Herrer Fideikommissbesiddere her i Landet ville betragte sig som Folk af anden Klasse i Forhold til det ærede Medlem. Det kan godt være, at de anse sig for lidt finere end det ærede Medlem, der kun er almindelig Herremand. Det ærede Medlem nikker bifaldende, men overfører man Forholdet paa Husmændene, vil man komme til at drage ganske andre Slutninger, end han gjorde forleden Dag.

Jeg har en Bemærkning at gøre til Landbrugsministeren. Jeg rettede i en kort Bemærkning forleden Dag et bestemt Spørgsmaal til ham, efter at han, efter min Mening, ganske fejlagtig havde argumenteret mod mine Udtalelser. Ministeren kunde ikke forstaa, at jeg havde talt om, at Landarbejderne efter det fremsatte Forslag kunde komme til at staa i 6 Aars Karantæne. Jeg rettede et direkte Spørgsmaal den Dag til den højtærede Minister, men selvfølgelig uden at faa Svar, fordi det var den højtærede Minister, der tror jeg, man vil indrømme mig, umuligt at svare andet, end at det var mig, der havde Ret, og ham, der havde argumenteret ud fra Forhold, der hverken havde Hjemmel i Loven eller overhovedet fornuftigt kunde bevises. Ministeren talte om 19- og 20-aarige og glemte ganske, at Loven omfatter Folk fra 25 til 50 Aar. Hvis den højtærede Minister havde husket dette, havde han ikke brugt de Argumenter overfor mig, som nu kunne læses i Tidenden, og som man